

Dosarul nr.3ra-866/22
2-20141108-01-3ra-24082022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud.: V. Dodon)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

DECIZIE

18 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând recursul depus de Țopa Ruslan, reprezentat de avocatul Vadim Cravcesco,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Țopa Ruslan împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la anularea actelor administrative și obligarea stabilirii și achitării pensiei pentru vechimea în serviciu, luând în considerație perioada cu înlesniri,

împotriva deciziei din 18 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată integral hotărârea din 19 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și emisă o decizie nouă de respingere a acțiunii depuse de Țopa Ruslan,

c o n s t a t ă:

La 12 noiembrie 2020, Țopa Ruslan a depus cerere de chemare în judecată, în procedura de contencios administrativ, împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actelor administrative și obligarea stabilirii și achitării pensiei pentru vechimea în serviciu, luând în considerație perioada cu înlesniri.

În motivarea acțiunii reclamantul Țopa Ruslan a indicat că, la 13 iulie 2020 s-a adresat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Ciocana, mun.Chișinău cu cerere, solicitând stabilirea pensiei pentru vechimea în serviciu, ținând cont de perioada cu înlesniri.

Prin decizia nr.317 din 15 octombrie 2020, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ciocana, mun. Chișinău i-a refuzat stabilirea pensiei conform Legii asigurării cu pensii militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544 din 23 iunie 1993, din motiv că potrivit art.13 lit.a) din Legea menționată, dreptul la pensie pentru vechime în serviciu îl au militarii care au

îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, care la 01 iulie 2011 au o vechime în serviciu de cel puțin 20 de ani și 6 luni. În fiecare an ulterior, vechimea în serviciu se majorează, până la atingerea vechimii în serviciu de 25 de ani. Astfel, în perioada 01 iulie 2019 – 30 iunie 2020 vechimea în serviciu trebuia să fie cel puțin 24 de ani, 6 luni. Conform documentelor prezentate, dânsul confirmă o vechime în serviciu doar de 23 de ani, 3 luni, 18 zile, stagiul necesar pentru stabilirea pensiei pentru vechimea în serviciu fiind de 24 de ani, 6 luni, respectiv dânsul nu întrunește condițiile pentru stabilirea și calcularea pensiei conform art.13 lit.a) din Legea nr.1544/1993.

Nefiind de acord cu decizia nr.317 din 15 octombrie 2020 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana, mun. Chișinău, la 19 octombrie 2020, Țopa Ruslan s-a adresat cu cerere prealabilă la Casa Națională de Asigurări Sociale, solicitând revocarea deciziei contestate, cu emiterea unei decizii noi, prin care să fie admisă cererea sa privind calcularea și stabilirea pensiei pentru vechimea în serviciu, ținând cont de perioada cu înlesniri.

Prin decizia din 02 noiembrie 2020, expusă în răspunsul nr.T-2312/20, recepționată de Țopa Ruslan la 04 noiembrie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a respins cererea prealabilă din lipsă de temei legal, motivând prin faptul că potrivit legii dânsul nu întrunește vechimea în serviciu necesară de 24,6 ani pentru stabilirea pensiei, ci doar de 23 ani, 03 luni, 18 zile.

În viziunea reclamantului refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale de-a-i calcula, stabili și achita pensia pentru vechimea în serviciu, luând în considerație perioada lucrată cu înlesniri de 3 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în cadrul MAI, ca fiind neîntemeiat și ilegal, pasibil de a fi anulat, din următoarele motive.

Astfel, la 20 martie 2008, de către SUP CPS Buiucani a fost intentată cauza penală în baza indicilor infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(4) lit.d) din Codul penal, potrivit căreia, exercitând funcția de inspector superior al Direcției misiuni speciale a Ministerului Afacerilor Interne, i-a fost incriminată comiterea infracțiunilor prevăzute de art.42 alin.(5), art.46 și art.217¹ alin.(4) lit.b), c), d) din Codul penal - *circulația ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor în scop de înstrăinare*, fiind pus sub învinuire la data de 29 martie 2008.

Pe parcursul examinării cauzei penale, perioada totală de aflare a lui în arest, a constituit 15 luni și 13 zile și anume, de la 26 martie 2008 - până la 05 decembrie 2008, (deținut în Izolatorul de detenție provizorie al Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupție, iar de la 05 decembrie 2008 - până la 08 iulie 2009 deținut în Penitenciarul nr.13-Chișinău).

Prin decizia irevocabilă din 28 noiembrie 2017 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia din 30 mai 2018 a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, a fost casată integral sentința de condamnare în privința sa și achitat de la comiterea infracțiunilor prevăzute de art.46 alin.(5), art.217¹ alin.(4) lit.b), c) și d) din Codul penal, din motiv că fapta nu a fost comisă de către el. Totodată, a fost achitat de la comiterea infracțiunilor prevăzute de art.328 alin.(3) lit.c) din Codul penal, pe motiv că fapta nu a întrunit elementele infracțiunii.

Totodată, Țopa Ruslan a reținut că, prin ordinul nr.165ef din 18 aprilie 2008 al Ministerului Afacerilor Interne a fost suspendat provizoriu din funcția anterior deținută, la demersul Procuraturii Generale nr.18-22/08-507 din 09 aprilie 2008, ca rezultat al pornirii urmării penale, constituind o măsură de constrângere aplicată în privința lui.

La 12 iunie 2018, s-a adresat în judecată cu acțiune împotriva Ministerului Afacerilor de Interne privind restabilirea lui în funcție, obligarea eliberării certificatului de întreținere bănească, certificatului referitor la perioada de activitate, vechimea în serviciu, funcțiile deținute, precum și repararea prejudiciului moral.

Pe parcursul examinării cauzei toate pretențiile au fost satisfăcute benevol de către Ministerul Afacerilor Interne, pe final, dânsul a renunțat la acțiunea sa.

În certificatul din 03 aprilie 2019, Ministerul Afacerilor Interne a indicat vechimea sa în serviciu în cadrul MAI, cu înlesniri de trei luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, în timpul aflării în arest, prin prisma art.15 alin.(1) și art.18 lit.a) din Legea nr.1544 din 23 iunie 1993 pct.8 lit.a) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994, (fiind luată în considerare perioada de aflare în arest), de la 26 martie 2008 - până la 08 iulie 2009.

Prin ordinul nr.37ef din 15 martie 2019 al Ministerului Afacerilor Interne a fost restabilit în funcție. Iar, prin ordinul nr.59ef din 19 aprilie 2019 al Ministerului Afacerilor Interne a fost numit ofițer superior al Serviciului intervenției speciale al Sectorului Poliției de Frontieră.

La 18 martie 2020, contractul individual de muncă încheiat pe o perioadă nedeterminată a încetat din motivul survenirii dreptului la pensie pentru vechime în serviciu. Ulterior, a încheiat un contract de muncă pe o perioadă determinată de 3 luni, care a încetat la 18 iunie 2020, nefiind prelungit în temeiul art.38 alin.(1) lit.c) din Legea nr.288 din 16 decembrie 2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

A subliniat că, în certificatul nr.44/10-Ț-679/19 din 03 aprilie 2019 referitor la vechimea sa în serviciu, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova a indicat perioada cu înlesniri de la 26 martie 2008 - până la 08 iulie 2009, calculându-se pentru această perioadă 3 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu (3:1).

De asemenea, în ordinul din 17 iunie 2020 și Calculul din 09 iulie 2020 al Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, prezentate Casei Naționale de Asigurări Sociale pentru stabilirea pensiei, a fost indicată inclusiv perioada vechimii în muncă cu înlesniri de la 26 martie 2008 - până la 08 iulie 2009, calculându-se pentru această perioadă 3 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu (3:1), constituind astfel la situația din *18 iunie 2020* vechimea totală în serviciu de *25 ani, 10 luni*.

În opinia reclamantului, beneficiază de dreptul pentru a-i fi stabilită pensia pentru vechimea în serviciu, în care a fost inclusă perioada cu înlesniri, deoarece potrivit legii Casa Națională de Asigurări Sociale este obligată să-i stabilească pensia, reieșind din Calculul nr.35/8-1-3507 din 09 iulie 2020 eliberat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, iar prin refuzul ilegal al ultimei, îi încalcă un drept garantat de lege, și anume, dreptul de proprietate.

Pe lângă acestea, Casa Națională de Asigurări Sociale nu a motivat din care considerente nu a luat în calcul perioada vechimii în serviciu cu înlesniri în care s-a aflat în arest din 26 martie 2008 - până la 08 iulie 2009, or, potrivit art.118 alin.(3) din Codul administrativ, motivarea actului administrativ este o condiție strict-obligatorie și condiționează legalitatea acestuia.

Mai mult ca atât, pentru acordarea înlesnirilor reglementate la pct.8 lit.a) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994, este necesar îndeplinirea a două condiții necesare și anume, aflarea în arest și achitarea persoanei (reabilitare), cerințe pe care el le întrunește.

În contextul enunțat, Țopa Ruslan a solicitat admiterea acțiunii, recunoașterea ca fiind ilegal refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale expus în decizia nr.317 din 15 octombrie 2020 privind stabilirea pensiei pentru vechime în serviciu, cu anularea acestei decizii; anularea deciziei nr.T-2312/2 din 02 noiembrie 2020 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a fost respinsă cererea prealabilă, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i stabilească, prin intermediul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Ciocana, mun. Chișinău, pensia pentru vechimea în serviciu, luând în considerație perioada cu înlesniri din 26 martie 2008 – până la 08 iulie 2009, calculată trei luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu (3:1).

Pa parcursul examinării cauzei, și anume la 18 februarie 2021 și ulterior la 02 iunie 2021, Țopa Ruslan, reprezentat de avocatul Vadim Cravcesco, și-a concretizat pretențiile din acțiune, solicitând pe final, recunoașterea ca fiind ilegal refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Ciocana, mun.Chișinău expus în decizia nr.317 din 15 octombrie 2020 privind stabilirea pensiei pentru vechime în serviciu, cu anularea acesteia; anularea deciziei nr.T-2312/2 din 02 noiembrie 2020 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a fost respinsă cererea prealabilă; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i stabilească, prin intermediul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Ciocana, mun. Chișinău, pensia pentru vechimea în serviciu în baza Legii nr.1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, luând în considerație perioada cu înlesniri de la 26 martie 2008 – până la 08 iulie 2009, calculată trei luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu (3:1).

Prin hotărârea din 19 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă acțiunea depusă de Țopa Ruslan și s-a anulat decizia nr.317 din 15 octombrie 2020 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana mun.Chișinău, prin care s-a refuzat lui Ruslan Țopa stabilirea pensiei pentru vechime în serviciu și decizia nr.T-2312/20 din 02 noiembrie 2020 a Casei Naționale de Asigurări Sociale prin care a fost respinsă cererea prealabilă. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să emită un act administrativ individual favorabil în privința lui Țopa Ruslan, prin care să fie stabilită pensia lui Țopa Ruslan pentru vechime în serviciu, începând cu 19 iunie 2020, în baza Calculului vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei nr.35/8-1-3507 din 09 iulie 2020 eliberat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră.

La 21 iulie 2021, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 08 decembrie 2021 a prezentat motivarea apelului (având în vedere că la 06 decembrie 2021 apelantei i-a

fost notificată hotărârea integrală a primei instanțe f.d.69), solicitând casarea hotărârii din 19 iulie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, cu emiterea unei decizii noi de respingere a acțiunii depuse de Țopa Ruslan ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 18 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost casată integral hotărârea din 19 iulie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, și s-a emis o decizie nouă de respingere a acțiunii depuse de Ruslan Țopa ca neîntemeiată.

La 24 mai 2022, Ruslan Țurcan, reprezentat de avocatul Vadim Cravcesco, a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, iar la 28 iulie 2022 a prezentat motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 18 mai 2022, cu menținerea hotărârii din 19 iulie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, pe care o consideră legală și întemeiată.

În susținerea recursului Țopa Ruslan, reprezentat de avocatul Vadim Cravcesco, a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, apreciind arbitrar probele administrate, nu au fost dovedite circumstanțele considerate de instanța de apel ca fiind stabilite, cu interpretarea eronată a normelor de drept material, în special a prevederilor pct.8 lit.a) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21.02.1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, care cert stipulează că, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri ai Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și a funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, se acordă următoarele înlesniri: *a) trei luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu: timpul aflării sub arest, detenției și deportării militarilor și persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri ai Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și a funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, supuse represiunilor și reabilitate ulterior*”.

A reiterat că, norma dată de drept presupune două condiții, una dintre care se referă la persoanele care nu au fost reperați, dar *au fost în arest, detenție*. Condițiile legale sunt enumerate și separate prin virgulă, de ex.: arest, detenție, deportare, represiune.

Mai mult, noțiunea de represiune prin prisma art.1 din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr.1225 din 08 decembrie 1992, include în sine deportarea, *arestul, detenția* și nefiind nevoie ca să fie enumerate.

Pe de altă parte, din concluziile instanței de apel ar rezulta că doar persoanele supuse represiunii, care au fost în arest, detenție și deportați, pot beneficia de trei luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, însă nu a precizat cum rămâne cu persoanele supuse represiunii, care au fost trimiși la muncă silnică, internați forțat în

instituții de psihiatrie etc., care la fel au fost reperați, ceea ce denotă că instanța de apel a făcut o interpretare eronată a legislației în vigoare.

De asemenea, potrivit calculului eliberat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră din 09 iulie 2020, vechimea sa în serviciu pentru stabilirea pensiei în funcția de comisar principal, ofițer superior al Serviciului intervenției speciale al Sectorului poliției de frontieră nr.2 al Direcției regionale Centru a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, potrivit informației gestionate de Ministerul Afacerilor Interne pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art.13 lit.a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri din, precum și Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.78 din 21 februarie 1994, vechimea în serviciu pentru stabilirea pensiei în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, până la data de 18 iunie 2020, constituie 25 ani și 10 luni.

La fel, în certificatul nr.44/10-Ț-679/19 din 03 aprilie 2019 privind vechimea sa în muncă, eliberat de Ministerul Afacerilor Interne, este indicată perioada aflării sale în arest cu înlesniri/avantaje din 26 martie 2008 - până la 08 iulie 2009, calculându-se pentru această perioadă trei luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu.

În ordinul din 17 iunie 2020 cu privire la încetarea raporturilor de muncă și calculul eliberat de angajator (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră), anexate la cererea privind stabilirea pensiei, este indicată perioada vechimii sale în serviciu cu includerea perioadei cu înlesniri, fiind indicată vechimea totală în serviciu la situația din 18 iunie 2020, de 25 ani, 10 luni.

Consideră că, beneficiază de dreptul de-a fi stabilită și achitată pensia, luând în considerare perioada cu înlesniri, or, CNAS este obligată să calculeze pensia, reieșind din certificatul prezentat de angajator, iar prin refuzul său i se încalcă un drept constituțional.

Mai mult, prin acțiunile CNAS este discriminat în raport cu un alt coleg de al său aflat în situație similară, căruia în anul 2016 i s-a calculat pensia în aceleași condiții.

Pe lângă acestea, deciziile contestate nu reflectată din care motive CNAS nu a luat în calcul la stabilirea pensiei pentru vechimea în serviciu perioada cu înlesniri de la 26 martie 2008 - până la 08 iulie 2009 (aflarea sa în detenție), fapt ce contravine art.118 alin.(3) din Codul administrativ.

Consideră că, reieșind din prevederile art.13 lit.a) din Legea nr.1544/1993 privind asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și pct.8 lit.a) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994, este necesar îndeplinirea a 2 condiție strict necesare: aflarea persoanei în arest și achitarea /reabilitarea acesteia, condiții pe care dânsul le întrunește.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme

de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 18 mai 2022, în ședință publică.

Actele cauzei nu atestă faptul când copia dispozitivului deciziei instanței de apel a fost notificată participanților la proces.

Totodată, din materialele cauzei rezultă că la 11 august 2022 prin intermediul poștei electronice avocatului recurentului Țopa Ruslan, Vadim Cravcesco, i-a fost notificată copia deciziei integrale a instanței de apel, fapt ce se confirmă prin scrisoarea anexată la actele cauzei (f.d.120).

În condițiile enunțate, recursurile (preventiv și motivat) din 24 mai 2022 și respectiv din 28 iulie 2022, au fost depuse în conformitate cu art.245 din Codul administrativ.

La 24 august 2022, întru respectarea dreptului părților la un proces echitabil, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale copia recursului (preventiv și motivat) depus de Țopa Ruslan, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, notificată ultimei la 05 septembrie 2022, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de expediere și avizul poștal de recepție anexate la actele cauzei (f.d.127-128).

La 02 septembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus referință, solicitând respingerea recursului depus de Țopa Ruslan, cu menținerea deciziei instanței de apel, pe care o consideră legală și întemeiată, fiind elucidate pe deplin toate aspectele ce țin de înscrisurile prezentate de recurent în vederea acordării pensiei pentru vechimea în muncă.

Completul specializat pentru examinare acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinând admisibilitatea recursului depus de Țopa Ruslan, reprezentat de avocatul Cravcesco Vadim, prin încheierea din 16 noiembrie 2022 a Curții Supreme de Justiție, l-a numit pentru examinare în fond în complet din 5 judecători.

Conform art.247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În speță, completul specializat pentru examinare acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a considerat inoportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticile recurentului au fost expuse cu suficientă claritate.

Potrivit art.191 alin.(5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ

lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, casată integral decizia instanței de apel și menținută hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu dispozițiile art.248 alin.(1) lit.c) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie prin care casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Totodată, potrivit art.22 alin.(1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art.194 alin.(2) din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Reieșind din dispozițiile art.244 alin.(2) în coroborare cu art.231 alin.(2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap.III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, conform art.219 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Din materialele cauzei rezultă că, la 12 noiembrie 2020, Ruslan Țopa s-a adresat cu acțiune în judecată, în procedura de contencios administrativ, concretizată ulterior, împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, solicitând recunoașterea ca ilegal refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Ciocana, mun.Chișinău expus în decizia nr.317 din 15 octombrie 2020 privind stabilirea pensiei pentru vechime în serviciu; anularea integrală a deciziei nr.317 din 15 octombrie 2020 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Ciocana, mun.Chișinău și a deciziei nr.T-2312/2 din 02 noiembrie 2020 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a fost respinsă cererea prealabilă; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de ai stabili, prin intermediul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Ciocana, mun. Chișinău, în beneficiul său pensia pentru vechimea în serviciu în baza Legii nr.1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, luând în considerație perioada cu înlesniri de aflare în arest din 26 martie 2008 – până la 08 iulie 2009, calculându-se pentru această perioadă trei luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu (3:1).

Fiind învestită cu judecarea cauzei în prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani prin hotărârea din 19 iulie 2021 a admis acțiunea depusă de Țopa Ruslan, a anulat decizia nr.317 din 15 octombrie 2020 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale

Ciocana mun.Chișinău, prin care s-a refuzat lui Ruslan Țopa stabilirea pensiei pentru vechime în serviciu și decizia nr.T-2312/20 din 02 noiembrie 2020 a Casei Naționale de Asigurări Sociale și a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să emită act administrativ individual favorabil în privința lui Țopa Ruslan, prin care să fie stabilită pensia acestuia pentru vechime în serviciu, începând cu 19 iunie 2020, în baza calculului vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei nr.35/8-1-3507 din 09 iulie 2020 eliberat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră.

Prima instanță a motivat soluția prin faptul că, Ruslan Țopa face parte din categoria de colaboratori care, în temeiul prevederilor pct.90 din Statutul disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.409 din 07 iunie 2017, a fost achitat de către instanța de judecată, fiind repus în drepturile anterioare, acesta fiind în drept să beneficieze de trei luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu pe perioada aflării lui sub arest de la 26 martie 2008 - până la 08 iulie 2009, conform pct.8 lit.a) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994, ținând cont de faptul că, la data de 18 iunie 2020 vechimea în serviciu al reclamantului Ruslan Țopa a constituit 25 ani și 10 luni, reieșind din calculul înlesnirilor trei luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în perioada de la 26 martie 2008 - până la 08 iulie 2009.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel împotriva hotărârii din 19 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea acesteia.

Curtea de Apel Chișinău, judecând cauza în ordine de apel, prin decizia din 18 mai 2022 a casat integral hotărârea din 19 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și a emis o decizie nouă de respingere integrală a acțiunii depuse de Țopa Ruslan ca neîntemeiată.

Instanța de apel a motivat decizia prin faptul că, Casa Națională de Asigurări Sociale întemeiat a refuzat lui Țopa Ruslan stabilirea pensiei pentru vechime în muncă, începând cu 19 iunie 2020, în baza calculului vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei nr.35/8-1-3507 din 09 iulie 2020 eliberat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră din motiv că nu întrunește vechimea necesară în serviciu de 24,6 de ani, având doar 23 ani 03 luni și 18 zile. Iar, perioada de activitate a lui Ruslan Țopa în cadrul Serviciului special al MAI, 26 martie 2008 – 08 iulie 2009, nu poate fi calculată cu înlesniri 3:1, dar în proporție de 1:1, întrucât nu poate fi raportată la prevederile pct.8 lit.a) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994.

Instanța de apel a argumentat poziția sa prin faptul că, reieșind din prevederile pct.8 lit.a) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei, se acordă înlesniri a trei luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu pentru timpul aflării sub arest, persoanelor supuse represiviunilor și reabilitate ulterior.

Pe când, Ruslan Țopa a fost pus sub învinuire și ulterior a fost achitat de la comiterea infracțiunilor prevăzute de art.42 alin.(5), art.46, art.217¹ alin.(4) lit.b), c), d) din Codul penal, și anume, pentru răspândirea ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor în scop de înstrăinare.

Instanța de apel a concluzionat că, Ruslan Țopa nu poate fi catalogat ca persoană supusă represiunilor și reabilitată ulterior, devreme ce a fost pus sub învinuire pentru răspândirea ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor în scop de înstrăinare. Or, noțiunea de represiune se definește ca - reprimare prin violență a unei acțiuni de opoziție, de revoltă; acțiuni drastice întreprinse în acest scop. Măsură de constrângere juridică cu caracter penal împotriva infractorilor, care constă în arestarea, trimiterea în judecată și condamnarea lor la pedepsele prevăzute de lege.

Pe final, instanța de apel a considerat corect refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale de a-i stabili pensia lui Țurcan Ruslan conform solicitărilor înaintate, întrucât dânsul nu întrunește vechimea în serviciu necesară pentru stabilirea pensiei după cum prevede legislația în vigoare.

Complețul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele dosarului în coraport cu normele de drept ce guvernează raportul juridic litigios, ajunge la concluzia că soluția dată de către instanța de apel contravine circumstanțelor cauzei și cadrului legal aplicabil speței, pe când concluzia primei instanțe despre necesitatea admiterii acțiunii depuse de Țurcan Ruslan este justă, având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată o apreciere juridică cuvenită.

Conform art.93 alin.(1) din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

Potrivit art.189 alin.(1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Din actele cauzei rezultă că, la 13 iulie 2020, Țopa Ruslan s-a adresat cu cerere Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana, mun.Chișinău, solicitând calcularea și stabilirea pensiei pentru vechime în serviciu, anexând la cerere buletinul de identitate, actele de studii, ordinul de eliberare, solda bănească și calculul vechimii în serviciu (f.d. 2 din dosarul administrativ).

Prin decizia nr.317 din 15 octombrie 2020 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Ciocana, mun. Chișinău s-a refuzat în stabilirea pensiei lui Țopa Ruslan din motiv că conform documentelor prezentate, dânsul confirmă o vechime în serviciu de numai de 23 de ani, 3 luni și 18 zile, pe când conform art.13 lit.a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544 din 23 iunie 1993, este necesar de cel puțin 24 de ani, 6 luni (f.d.1, 26 din dosarul administrativ).

Nefiind de acord cu decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Ciocana, mun. Chișinău, la 19 octombrie 2020 Țopa Ruslan s-a adresat cu cerere prealabilă Casei Naționale de Asigurări Sociale, solicitând revocarea deciziei nr.317 din 15 octombrie 2020 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Ciocana, mun. Chișinău, cu emiterea unei decizii noi, prin care să-i fie stabilită pensia, luând în considerație vechimea în serviciu cu înlesniri (f.d.22).

Prin răspunsul nr.T-2312/20 din 02 noiembrie 2020 a Casei Naționale de Asigurări Sociale a fost respinsă cererea prealabilă depusă de Țopa Ruslan din motiv

că dânsul nu întrunește vechimea în serviciu necesară de 24,6 ani, dar numai de 23 ani, 03 luni, 18 zile (f.d.24).

Nefiind de acord, cu refuzul organului de asigurări sociale, Țopa Ruslan s-a adresat în judecată cu prezenta acțiune.

Totodată, Colegiul lărgit reține că, la 20 martie 2008, în privința lui Țopa Ruslan, inspector superior al Secției Misiuni Speciale a Direcției Misiuni Speciale MAI RM, de către SUP CPS Buiucani a fost începută urmărirea penală, fiindu-i incriminată comiterea infracțiunilor prevăzute de art.42 alin.(5), art.46 și art.217¹ alin.(4) lit.b),c) și d) din Codul penal, pus sub învinuire la 29 martie 2008.

Prin ordinul nr.165ef din 18 aprilie 2008 al MAI, Țopa Ruslan a fost suspendat provizoriu din funcția de inspector superior al Secției misiuni speciale a Direcției misiuni speciale a MAI, în baza demersului Procuraturii Generale din 09 aprilie 2008. Concomitent, prin acest ordin, Țopa Ruslan a fost eliberat din funcție (f.d.12).

Prin sentința din 21 octombrie 2009 a Judecătorei Botanica mun. Chișinău, Țopa Ruslan a fost achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(5), art.46 și art.217¹ alin.(4) lit.b), c), d) din Codul penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii. Totodată, Țopa Ruslan a fost achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(3) lit.c) din Codul penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Prin decizia irevocabilă din 28 noiembrie 2017 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia din 30 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost casată integral sentința din 21 octombrie 2009 a Judecătorei Botanica mun. Chișinău, și pronunțată o sentință nouă, prin care Țopa Ruslan a fost achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(5), art.46 și art.217¹ alin.(4) lit.b), c), d) din Codul penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii. Totodată, Țopa Ruslan a fost achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(3) lit.c) din Codul penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii (f.d.7-9; f.d.16-18 din dosarul administrativ).

Ține de menționat că, potrivit scrisorii nr.09/2-4791 din 23 august 2018 a Centrului Național Anticorupție, Țopa Ruslan a fost deținut în Izolatorul de detenție provizorie al Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupție în perioada de la 26 martie 2008 – 05 decembrie 2008 în baza procesului-verbal de reținere și mandatelor de arest, iar de la 05 decembrie 2008, Țopa Ruslan a fost transferat la Penitenciarul nr.13 al Departamentului Instituțiilor Penitenciare a Ministerului Justiției (f.d.10).

Conform scrisorii nr.5/P-596/18 din 13 aprilie 2018 a Penitenciarului nr.13-Chișinău al Departamentului Instituțiilor Penitenciare, Țopa Ruslan a fost deținut în Penitenciarul nr.13-Chișinău, conform fișei de evidență, în perioada de la 05 decembrie 2008 – până la 08 iulie 2009, iar la 08 iulie 2009 a fost eliberat din sala de judecată în baza încheierii Judecătorei Botanica, mun.Chișinău din aceeași dată (f.d.11).

Se reține că, la 25 iunie 2018, Țopa Ruslan s-a adresat în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne, solicitând anularea actului administrativ, restabilirea în funcție, eliberarea certificatului de întreținere bănească pe compartimente pentru

ultimul an de activitate până la suspendarea din funcție și a certificatului referitor la perioada de activitate, vechimea în serviciu și funcțiile deținute (f.d.14).

Prin ordinul nr.37ef din 15 martie 2019 al Ministerului Afacerilor Interne „Cu privire la revenirea în exercițiul funcției a lui Țopa Ruslan”, a fost abrogat ordinul MAI nr.165ef din 18 aprilie 2008, în partea ce se referă la suspendarea provizorie a lui Țopa Ruslan din funcția de inspector superior al Secției misiuni speciale a Direcției misiuni speciale a MAI și în partea eliberării lui Țopa Ruslan din funcția deținută, inspector superior al Secției misiuni speciale a Direcției misiuni speciale a MAI și trecerea la dispoziția Ministerului Afacerilor Interne. A fost restabilit Țopa Ruslan în funcția de inspector superior al Secției misiuni speciale a Direcției misiuni speciale a MAI, considerându-l revenit în exercițiul funcției deținute, cu echivalarea gradului special de „locotenent-major de poliție” cu gradul special de „inspector superior în corespundere cu prevederile art.71 alin.(2) din Legea nr.288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul MAI”. Concomitent, Țopa Ruslan a fost preavizat despre reducerea funcției de inspector al Secției misiuni speciale a Direcției misiuni speciale a MAI în temeiul ordinului MAI nr.5 din 04 ianuarie 2013 cu privire la preavizarea efectivului MAI (f.d.12).

Prin certificatul nr.44/10-Ț-679/19 din 03 aprilie 2019 eliberat de Ministerul Afacerilor Interne s-a confirmat faptul că, potrivit informațiilor gestionate de către Ministerul Afacerilor Interne pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art.13 lit.a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri ne.1544 din 23 iunie 1993, vechime totală calendaristică în serviciu a lui Țopa Ruslan, *la situația din 03 aprilie 2019, a constituit 24 de ani, 00 luni și 15 zile*, în care a fost inclusă perioada cu înlesniri de la 26 martie 2008 – până la 08 iulie 2009, calculată 3 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în conformitate cu pct.8 lit.a) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare (f.d.13).

Prin ordinul nr.59ef din 19 aprilie 2019 al MAI „Cu privire la transfer”, Țopa Ruslan a fost numit în funcția de ofițer superior al Serviciului intervenției speciale al Sectorului Poliției de Frontieră nr.2 al Direcției regionale Centru a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră al MAI, fiind eliberat din funcția de inspector superior al Secției misiuni speciale a Direcției misiuni speciale al MAI, din 22 aprilie 2019, în baza raportului lui Țopa Ruslan din 18 aprilie 2019 (f.d.16).

Prin încheierea din 18 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost admis renunțul la acțiune înaintat de Țopa Ruslan și încetat procesul civil, intentat la acțiunea lui Țopa Ruslan împotriva Ministerului Afacerilor Interne cu privire la anularea actului administrativ, restabilirea în funcție, eliberarea certificatului de întreținere bănească pe compartimente pentru ultimul an de activitate până la suspendarea din funcție și a certificatului referitor la perioada de activitate, vechimea în serviciu și funcțiile deținute (f.d.14-15).

Prin ordinul nr.333/ps din 17 iunie 2020 al Inspectoratului General al Poliției de Frontieră al MAI, în baza art.38 alin.(1) lit.c) din Legea nr.288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne (*după acumularea vechimii ce permite dreptul la pensie*), a încetat raportul de serviciu al comisarului principal Țopa Ruslan, ofițer superior al Serviciului intervenției speciale al Sectorului poliției de frontieră nr.2 al Direcției regionale Centru a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, din 18 iunie 2020, cu dreptul de a i se stabili pensia pe linia CNAS, începând cu 19 iunie 2020 (f.d.17).

Potrivit certificatului nr.10 din 02 iulie 2020, la ziua excluderii din listele efectivului DR Centru a IGPF al MAI (19.06.2020), Țopa Ruslan a beneficiat de un spor pentru gradul militar, salariu de bază (salariu de funcție), sport pentru performanță, caracter specific și alte sporuri, suplimente cu caracter permanent și indemnizația lunară, achitate în ultimele 12 luni ale anului, de la data excluderii din tabelul nominal al unității/instituției militare, precum și plata ajutorului material, în mărime de 95422,90 de lei (f.d.20 din dosarul administrativ).

Potrivit Calculului nr.35/8-1-3507 din 09 iulie 2020 efectuat de DR Centru a IGPF al MAI, vechimea în serviciu pentru stabilirea pensiei comisarului principal Țopa Ruslan, ofițer superior al Serviciului intervenției speciale al Sectorului poliției de frontieră nr.2 al Direcției regionale Centru a IGPF al MAI, *la situația din 18 iunie 2020*, a constituit **25 de ani, 10 luni, 00 zile** (f.d.9 din dosarul administrativ).

Conform art.13 lit.a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr.1544 din 23 iunie 1993 (în redacția legii în vigoare la data apariției dreptului lui Țopa Ruslan pentru stabilirea pensiei pentru vechimea în serviciu (19 iunie 2020), dreptul la pensie pentru vechime în serviciu îl au: militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri care la 1 iulie 2011 au o vechime în serviciu de cel puțin 20 de ani și 6 luni. În fiecare an ulterior, vechimea în serviciu se majorează, până la atingerea vechimii în serviciu de 25 de ani.

Potrivit art.14 din Legea nr.1544/1993, mărimea pensiilor pentru vechime în muncă se stabilește în următoarele proporții: a) pentru militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și pentru funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri *care au o vechime în serviciu stabilită la art.13 lit.a)* – 50 procente din suma soldei, iar pentru cei pensionați pentru limită de vârstă sau din motive de boală – 55 procente din suma soldei; pentru fiecare an complet de vechime în serviciu peste vechimea stabilită la art.13 lit.a) – 3 procente din sumele respective ale soldei, dar în total nu mai mult de 75 procente din aceste sume.

Astfel, pentru apariția dreptului la pensie pentru vechime în serviciu, persoanele indicate la art.13 lit.a) din Legea nr.1544/1993, la situația din 01 iulie 2019 – până la

30 iunie 2020, urmau să aibă o vechime în serviciu de 24 ani, 6 luni, iar începând cu 01 iulie 2020, de 25 de ani.

Totodată, conform pct.8 lit.a) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri ai Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și a funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, se acordă următoarele înlesniri: a) *trei luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu*: durata aflării în contingentul militar sau grupă de observatori abilitate cu dezamorsarea conflictului armat în zona nistreană a Republicii Moldova; timpul participării la acțiunile militare pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova de la 2 martie 1992 la 13 august 1992; timpul aflării la tratament în instituțiile medicale a persoanelor rănite, contuzionate, devenite infirme sau afectate de o maladie în rezultatul acțiunilor militare pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova; *timpul aflării sub arest, detenției și deportării militarilor și persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri ai Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și a funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, supuse represiunilor și reabilitate ulterior*; durata aflării în misiuni sau operații internaționale.

După cum s-a menționat supra, prin decizia irevocabilă din 28 noiembrie 2017 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia din 30 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție, Țopa Ruslan a fost achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(5), art.46 și art.217¹ alin.(4) lit.b), c), d) din Codul penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii. Totodată, Țopa Ruslan a fost achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(3) lit.c) din Codul penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Prin ordinul nr.37ef din 15 martie 2019 al Ministerului Afacerilor Interne, Țopa Ruslan a fost restabilit în funcția de inspector superior al Secției misiuni speciale a Direcției misiuni speciale a MAI.

Conform certificatului nr.44/10-Ț-679/19 din 03 aprilie 2019 al Ministerului Afacerilor Interne și Calculului nr.35/8-1-3507 din 09 iulie 2020 al Direcției regionale Centru a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, la calcularea vechimii în serviciu a lui Țopa Ruslan, în care a fost inclusă și perioada *cu înlesniri de la 26 martie 2008 – până la 08 iulie 2009*, (calculată în baza pct.8 lit.a) din Hotărârea Guvernului nr.78/1994, trei luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu (3:1)), s-a ținut cont de informația nr.09/2-4791 din 23 august 2018 eliberată de Centrul Național Anticorupție și informația nr.5/P-596/18 din 13 aprilie 2018 eliberată de Penitenciarul nr.13-Chișinău (f.d.10-11, 13, 18-19).

Potrivit pct.90 din Statutul disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.409 din 07 iunie 2017, *în cazul în care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală ori achitarea*, precum și în cazul încetării urmăririi penale pe motiv de reabilitare, *funcționarul este repus în drepturile anterioare*, cu excepția plăților salariale care urmează a fi achitate în conformitate cu prevederile Legii nr.1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Cele menționate supra denotă faptul că, Calculul din 09 iulie 2020 efectuat de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră al MAI, (la calcularea vechimii în serviciu a lui Țopa Ruslan pentru stabilirea pensiei), este unul corect, ce corespunde prevederilor legislației în vigoare.

Analizând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiată și legală soluția primei instanțe de admitere a acțiunii lui Țopa Ruslan, întrucât acesta a întrunit condițiile strict-necesare prevăzute la art.13 lit.a) din Legea nr.1544/1993, pentru ai fi calculată mărimea pensiei pentru vechime în serviciu în proporțiile stabilite la art.14 lit.a) din aceeași lege.

Or, la data apariției dreptului la stabilirea pensiei - **19 iunie 2020**, vechimea în serviciu a lui Țopa Ruslan, în care a fost inclusă și perioada cu înlesniri de la 26 martie 2008 – până la 08 iulie 2009 (perioada în care Țopa Ruslan s-a aflat în detenție), calculată în proporție (3:1) conform pct.8 lit.a) din HG nr.78/1994, a constituit în total **25 ani, 10 luni, 00 zile** (f.d.18-19).

Prin urmare, refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Ciocana, mun.Chișinău de stabilire a pensiei lui Țopa Ruslan pentru în vechimea în serviciu expus în decizia nr.317 din 15 octombrie 2020 și decizia de respingere a cererii prealabile depuse de Țopa Ruslan expusă în răspunsul nr.T-2112/20 din 02 noiembrie 2020 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, sunt ilegale și neîntemeiate, bazate pe o interpretare greșită a cadrului legal aplicabil speței și examinare superficială a documentelor prezentate de recurentul/reclamant la stabilirea și calcularea pensiei pentru vechimea în serviciu.

Faptele constatate și elucidate supra, permit instanței de recurs să conchidă că prima instanță a pronunțat o soluție întemeiată și legală, iar instanța de apel a pronunțat o decizie neîntemeiată, bazată pe o apreciere arbitrară a probelor din dosar și interpretarea eronată a normelor de drept material.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art.248 alin.(1) lit.c) și alin.(2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al

Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Țopa Ruslan, reprezentat de avocatul Vadim Cravcesco.

Se casează integral decizia din 18 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 19 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Țopa Ruslan împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la anularea actelor administrative și obligarea stabilirii și achitării pensiei pentru vechimea în serviciu, luând în considerație perioada cu înlesniri.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Aliona Miron